

2. DÖNEM - 2. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

T.8.3.5.	Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
T.8.3.6.	Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.
T.8.3.7.	Metindeki söz sanatlarını tespit eder.
T.8.3.8.	Metindeki anlatım bozukluklarını belirler.
T.8.3.9.	Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.
T.8.3.11.	Metindeki anlatım biçimlerini belirler.
T.8.3.15.	Metinle ilgili soruları cevaplar.
T.8.3.16.	Metnin konusunu belirler.
T.8.3.17.	Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
T.8.3.18.	Metindeki yardımcı fikirleri belirler.
T.8.3.19.	Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
T.8.3.21.	Metnin içeriğini yorumlar.
T.8.3.23.	Metinler arasında karşılaştırma yapar.
T.8.3.25.	Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
T.8.3.26.	Metin türlerini ayırt eder.
T.8.3.34.	Okuduklarında kullanılan düşüncüyü geliştirme yollarını belirler.
T.8.4.16.	Yazdıklarını düzenler.
T.8.4.18.	Cümlelerin öğelerini ayırt eder.
T.8.4.19.	Cümle türlerini tanıır.
T.8.4.20.	Fiillerin çatı özelliklerinin anlama olan katkısını kavrar.

YAZILI ÖNCESİ ÇALIŞILMASI GEREKEN KONULAR

- ✓ Sözcükte Anlam
- ✓ Cümlede Anlam
 - ✓ Paragraf
 - ✓ Fiilimsiler
- ✓ Cümlelerin Öğeleri
- ✓ Metin Türleri ve Söz Sanatları
 - ✓ Fiilde Çatı
 - ✓ Cümle Türleri
- ✓ Anlatım Bozuklukları

A. YÜKLEMİNİN TÜRÜNE GÖRE CÜMLELER

1. Fiil (Eylem) Cümlesi: Yüklemi çekimli bir fiilden oluşan cümlelerdir.

Örnek: Ablamla Güney Kore'ye gideceğiz.

2. İsim (Ad) Cümlesi: Yüklemi ek eylemle çekimlenmiş bir isimden oluşan cümlelerdir.

Örnek: Ablası üniversitede öğrenciymiş.

B. YÜKLEMİNİN YERİNE GÖRE CÜMLELER

1. Kurallı Cümle: Yüklemi sonda olan cümlelerdir.

Örnek: Sınava dört ay kaldı.

2. Devrik Cümle: Yüklemi sonda olmayan cümlelerdir.

Örnek: Sıcak diyarlara göçmüş kuşlar.

C. YAPILARINA GÖRE CÜMLELER

1. Tek Yüklemli Cümle: Tek yargı bildiren, yüklem dışı fiilimsi bulunmayan cümlelerdir.

Örnek: Deniz, dün akşam kitap okudu.

2. Fiilimsi Bulunan Cümle: Yüklem dışı en az bir fiilimsi bulunan cümlelerdir.

Örnek: Kapıyı açınca babamla burun buruna geldim.

3. Birden Çok Yüklemli Cümle: Birden çok yüklem virgül ya da noktalı virgül yardımıyla peş peşe sıralanmasıyla oluşan cümlelerdir.

Örnek: Televizyonu açtı, dizinin yeni bölümünü izledi.

4. Bağlacı Olan Cümle: Birden çok yüklem bağlaçlar yardımıyla birbirine bağlanması sonucu oluşan cümlelerdir.

Örnek: Türkçe konularını bitirdim ve bir deneme çözdüm.

ALİŞTİRMA: Aşağıdaki cümlelerle ilgili doğru işaretlemeleri yapınız.

Cümle	Fiil	İsim	Kurallı	Devrik
Uygur ilinde Hulin adında bir dağ vardı.				
Parçaları arabalara yükleyip götürdüler eve.				
Sınav günü çok hastaydı Ayşenur.				
Bu soruyu nasıl çözeceğini düşünüyordu.				

ALİŞTİRMA: Aşağıdaki cümlelerle ilgili doğru işaretlemeleri yapınız.

Cümle	Tek Yüklemli	Fiilimsi Bulunan	Birden Çok Yüklemli	Bağlacı Olan
Satranç oynamayı ve bulmaca çözmeyi severim.				
Dün bize uğradılar ancak fazla kalmadılar.				
Ben, bana kendim için lazımım.				
Onca yıl sabretti, muradına erdi.				

1, 2, 3, ve 4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

“Dönüşüm”; Franz Kafka’nın en uzun, en tanınmış öyküsüdür ve yayımlanmasının üzerinden ne-redeyse bir asır geçmesine rağmen hâlâ tüm dünyada en çok okunan kitaplar arasındadır. **Kafka, “Amerika” adlı romanının üzerinde çalışırken ilerleyemediğini, sıkıldığını düşünür.** Bir öykü yazarak romana ara vermek ister. “Dönüşüm”, işte böyle ortaya çıkar. Kumaş pazarlamacısı olan Gregor Samsa’nın uykusunda kocaman bir böceğe dönüşerek uyanmasıyla başlayan “Dönüşüm”, giderek gerçeklikle kurmacanın sınırlarını zorlayan müthiş bir anlatıma dönüşür.

1. Franz Kafka’nın “Dönüşüm” kitabı nasıl ortaya çıkmıştır? (8 Puan)

.....

2. “Dönüşüm” kitabının türünü ve ana kahramanını yazınız. (10 Puan)

.....

3. Bu metinde geçen koyu yazılmış cümlelerin çatı özelliklerini yazınız. (8 Puan)

.....

4. Bu metinde geçen altı çizili cümleyi aşağıdaki başlıklara göre inceleyiniz. (12 puan)

Yüklemin Türüne Göre : Yüklemin Yerine Göre :

Anlamına Göre : Yapısına Göre :

5. Aşağıdaki cümlelerdeki anlatım bozukluklarının sebeplerini işaretleyiniz. (10 Puan)

Cümleler	Özne Eksikliği	Yüklem Eksikliği	Nesne Eksikliği	Yer Tamlayıcısı Eksikliği	Zarf Tamlayıcısı Eksikliği
Dün ablam radyo ben de televizyon izledim.					
Ünlü yazarın salona girmesiyle çıkması bir oldu.					
Sana ulaşamadığım için merak etmeye başladım.					
Tüm bu zorluklara nasıl dayandı, nasıl başa çıktı?					
Tarlaya bakım yapmadık ama yine de sebze verdi.					

6. Aşağıdaki sözcükleri anlamlarının karşısına yazınız. (8 Puan)

Engin	Cengâver	Kuytu	Şafak	Savak	Karbonmonoksit	Hırıldamak	Saptamak
-------	----------	-------	-------	-------	----------------	------------	----------

1.	Hırıltılı bir ses çıkarmak
2.	Güneş doğmadan az önce beliren aydınlık
3.	Bir şeyi belirgin kılmak, tespit etmek
4.	Ucu bucağı görünmeyecek kadar geniş, çok geniş, vâsi
5.	İssiz, sessiz ve göze çarpmayan, تنها
6.	Savaşta kahramanlık gösteren
7.	0,97 yoğunluğunda, renksiz, kokusuz, zehirleyici bir gaz
8.	Suyu başka yöne akıtmak için yapılan düzenek

7. Aşağıdaki cümleleri belirttiği duygularla eşleştiriniz. (7 Puan)

a.	Yarışmaya göndereceğim şiire biraz daha özenmeliydim.
b.	Maçı kazandığımız için eteklerimiz zil çalıyor.
c.	Üzerindeki kazakla pantolon çok yakışmış sana.
ç.	Çocukluğumdaki neşe dolu günler burnumda tütüyor.
d.	Bu işi yapabilmek için kırk fırın ekmek yemelisin.
e.	Günlerce hastanede yattım da bir kez aramadın beni.
f.	Bu kadarcık parayla nasıl geçineceksiniz?

.....	Azımsama
.....	Sevinç
.....	Sitem
.....	Küçümseme
.....	Pişmanlık
.....	Beğenme
.....	Özlem

8. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan söz sanatını yazınız. (12 Puan)

- İstediği oyuncak alınmayan çocuk kıyameti kopardı.
- Bulutlar bize küsmüş, haftalardır yağmur getirmiyor.
- Büyük küçük ayırt etmeden herkesle selamlaştı.
- Bu biçimsiz arsaya kutu gibi evler yapılır ancak.

9. Aşağıdaki cümlelerden öznel olanın başına "Ö", nesnel olanın başına "N" yazınız. (10 Puan)

- (.....) Üç filmde oluşan seri, bu kitaptan uyarlandı.
- (.....) Nazan Bekiroğlu kitaplarından aldığı tadı başka yazarlarda bulamazsın.
- (.....) Şehrin arka sokaklarına hüzünden başka duygu girmez.
- (.....) Toplam beş bloktan oluşan sitede 100 daire vardı.
- (.....) Şiirlerinde çoğunlukla aşk, sevgi, özlem konularını anlatmış.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir durumun sebebi verilmiştir? (5 Puan)

- A) Bilgisayarının ekranını yaptırmak için ustaya gitti.
- B) Uzaktan eğitim sürecinde teknolojiye ihtiyaç arttı.
- C) Salgın devam ederse okulların durumu tekrar görüşülecek.
- D) Tüm derslere katılamadığı için bazı konularda eksikliği var.

11. Bilim insanları, kişilerin karakterlerinin şekillenmesinde yetiştikleri bölgede hüküm süren sıcaklığın önemli bir rol oynadığına dikkat çekiyor. Bu durumda küresel ısınmanın kişilik üzerinde değişiklik yaratıyor olması güçlü bir olasılık. Son yıllarda yapılan araştırmalar bir insanın kişiliğinin, yetiştiği bölge tarafından şekillendiği fikrini destekliyor.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır? (5 Puan)

- A) Öyküleme
C) Tartışma
- B) Betimleme
D) Açıklama

12. Aşağıdakilerin hangisinde diğerlerinden farklı bir anlatıcı kullanılmıştır? (5 Puan)

- A) Bütün kusuru beklemesini bilmemesiydi. Doğuştan aceleci bir insandı.
- B) Jeoloji bütün benliğime hâkim olmuştu. Hakiki bir madenci kanı taşıdığım muhakkaktı.
- C) Bu gürültüye sebep olan 10-11 yaşlarında, ufak, tombul bir oğlandı.
- D) Odanın karşı ucundaki kitap duvarının arkasından bir lambanın ışığı görünmekteydi.

1. Aşağıdakilerin hangisinde “geçmek” sözcüğü, “kullanımda, tedavülde olmak” anlamında kullanılmıştır? (10 Puan)

- A) Piknikte kardeşimin başına güneş geçmiş.
- B) Elindeki paralar burada geçmiyormuş.
- C) Babasının ona olan kızgınlığı geçmiyordu.
- D) Hastalık, ona arkadaşından geçmiş.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim yanlış anlamda kullanılmıştır? (10 Puan)

- A) Yıllardır herkesten gizlediği sırrı açığa vurdu.
- B) Mantı yapmakta kimse, Gül’ün eline su döremez.
- C) O kadar sevinmişti ki içi kan ağlıyordu.
- D) Kendi bildiğini yapıyor, kimse ona söz geçiremiyor.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır? (10 Puan)

- A) Yazdığı bu romanla genç kuşağın gözdesi oldu.
- B) Teknoloji geliştikçe insanlar yalnızlaşıp mutsuz oluyor.
- C) Bahar gelince Karadeniz yaylalarına doyum olmaz.
- D) Küçük kardeşim, bir kitabı iki saatte bitiriyor.

4. Aşağıdakilerin hangisinde farklı bir anlam ilişkisi kurulmuştur? (10 Puan)

- A) Bilgisayarı korumak için virüs programı aldı.
- B) Viraja hızlı girdiğinden kaza yaptı.
- C) Ders çalışmaması sınavına mal oldu.
- D) Randevu almadığı için muayene olamadı.

5. Aşağıdakilerin hangisinde azımsama anlamı vardır? (10 Puan)

- A) Elinde iki ekmekle bir koli yumurta vardı.
- B) Koskoca yaz tatilinde sadece bir kitap mı okudun?
- C) Senin yaştın kaç, başın kaç da bu işe girişiyorsun?
- D) Onun gibi düşünmeyenleri etrafında istemiyormuş.

6. Dili çözülüyor gecelerin.

Gölgeler kaçışıyor derine.

Bu dizelerde kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir? (10 Puan)

- A) Benzetme
- B) Konuşturma
- C) Kişileştirme
- D) Abartma

7. Elindeki cevizleri de 3'er 3'er dağıttı arkadaşlarına.

Bu cümledeki yazım yanlış aşağıdakilerden hangisiyle giderilir? (5 Puan)

- A) “Elindeki” ifadesi yerine “elinde ki” yazılarak
- B) “cevizleri de” ifadesi yerine “cevizleride” yazılarak
- C) “3'er 3'er” ifadesi yerine “üçer üçer” yazılarak
- D) “dağıttı” ifadesi yerine “dağıtdı” yazılarak

8. Aşağıdakilerin hangisinde yay ayrıçla gösterilen yere farklı bir noktalama işareti getirilmelidir? (5 Puan)

- A) Pazardan elma () armut ve mandalina aldık.
- B) Hey () orada kimse var mı?
- C) Okuldan sonra eve geldi () kitap okudu.
- D) Kitap, iyi bir dosttur () ne zaman istersek bizimle olur.

9. İtfaiye ekipleri, ormanda çıkan yangını kısa sürede söndürdü.

Bu cümlelerin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisidir? (5 Puan)

- A) Özne / Yer Tamlayıcısı / Belirtili Nesne / Zarf Tamlayıcısı / Yüklem
- B) Özne / Belirtili Nesne / Zarf Tamlayıcısı / Yüklem
- C) Özne / Belirtili Nesne / Yer Tamlayıcısı / Yüklem
- D) Özne / Yer Tamlayıcısı / Belirtili Nesne / Yüklem

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi nesnesine göre diğerlerinden farklıdır? (5 Puan)

- A) Akşam geç yatınca sabah da geç kalktı.
- B) En yakını olsam da düşününe davet etmedi.
- C) Saatlerdir oyun oynadığı için gözlerini dinlendiriyor.
- D) Cüzdanından bir miktar para çıkardı.

11. Aşağıdakilerden hangisi yüklem türüne göre diğerlerinden farklıdır? (5 Puan)

- A) Gelecek hafta memlekete gitmeye karar vermiş.
- B) Televizyondaki maçların hepsini takip etmeye çalışır.
- C) Hafta sonları arkadaşlarıyla salonda basketbol oynuyor.
- D) Gelişim için yapacağımız en doğru şey, spor yapmaktır.

12. Aşağıdakilerden hangisi bağlacı olan cümledir? (5 Puan)

- A) Acele ile yürüyen yolda kalır.
- B) Eğri düzü beğenmez, bu da bizi beğenmez.
- C) Sabır acıdır ama meyvesi tatlıdır.
- D) Taşa çıkan keçinin ağaca çıkan oğlağı olur.

13. Bir grup bilim insanı, virüse karşı aşı çalışmaları yapıldı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir? (5 Puan)

- A) Özne-yüklem uyumsuzluğu
- B) Çatı uyumsuzluğu
- C) Öge eksikliği
- D) Fiilimsi eksikliği

14. Okula giderken arkadaşını gördü, yanına gitti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu nasıl giderilir? (5 Puan)

- A) "yanına" sözcüğünden önce "onun" sözcüğü getirilerek
- B) "arkadaşını" sözcüğünden önce "sınıf" sözcüğü getirilerek
- C) "gitti" sözcüğünün yerine "gittiler" sözcüğü getirilerek
- D) "giderken" sözcüğünün yerine "gelirken" sözcüğü getirilerek

2. DÖNEM 2. YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMASI CEVAP ANAHTARI

GENEL KONULARI KAPSAR

TÜRKÇE

ALİŞTİRMA 1

Fiil	İsim	Kurallı	Devrik
	✓	✓	
✓			✓
	✓		✓
✓		✓	

ALİŞTİRMA 2

Tek Yük- lemli	Fiilim- si Bu- lunan	Birden Çok Yüklemli	Bağ- lacı Olan
	✓		
			✓
✓			
		✓	

KLASİK YAZILI

1. "Amerika" adlı romanını yazarken ilerleyemeyince ara verir ve "Dönüşüm" ortaya çıkar.
2. Türü öyküdür. Ana kahraman ise kumaş pazarlamacısı Gregor Samsa'dır.
3. Etken – Geçişli

4.

Fiil	Kurallı
Olumlu	Fiilimsi Bulunan

5.

Öz- ne Ek- sik- liği	Yük- lem Ek- sik- liği	Nes- ne Ek- sikli- ği	Yer Tam- layıcı- sı Ek- sikliği	Zarf Tam- layıcı- sı Ek- sikliği
	✓			
			✓	
		✓		
				✓
✓				

6. Hırıldamak
Şafak
Saptamak
Engin
Kuytu
Cengâver
Karbonmonoksit
Savak

7. f – b – e – d – a – c – ç

8. Abartma – Kişileştirme – Karşıtlık – Benzetme

9. N – Ö – Ö – N – N

10. D

11. D

12. B

TEST YAZILISI

1. B 2. C 3. D 4. A 5. B
6. C 7. C 8. D 9. B 10. A
11. D 12. C 13. B 14. A